

Procuratura Republicii Moldova²⁶⁴

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel.: (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

06.06.2022 nr.4-1d/22- 163
la nr. 03/4850 din 02.06.2022

✓ Ministerul Justiției

Copie: Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (**numărul unic 306/MJ/ 2022**) remis spre avizare repetată și comunică următoarele.

Susținem în continuare opinia instituțională pe marginea proiectului de lege menționat *supra* și expunem următoarele obiecții și propuneri:

1. **La art.II - Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției** (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.387).

- Modificările operate la art.15 alin.(1) din *Legea 152/2006 privind Institutul Național al Justiției* și expuse în punctul 10 al Sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (anexă) sunt oportune, dar incomplete. Considerăm că, substituirea sintagmei "în specialități juridice" cu sintagma "în domeniul dreptului" nu ar soluționa situația apărută în practică, ci, din contra, ar complica procesul decizional al Comisiei pentru organizarea concursului de admitere a Institutului Național de Justiție. Susținem în continuare necesitatea *formulării unei liste clare și exhaustive de profesii, care ar intra în vechimea în muncă de 2 ani* (ca exemplu, lista profesiilor stipulate în punctul 6 al Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și procuror);

- Totodată, după examinarea suplimentară a proiectului de Lege supus avizării, sesizăm necesitatea completării art.26 al *Legii nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției* cu un mecanism clar de reglementare a componenței Comisiei pentru examenele de absolvire, cât și a modului de desemnare a membrilor acesteia, analogic celui prevăzut în alin.(1) art.15 al Legii respective.

Cu respect,

Procuror - șef al Secției
analiză criminologică și
inițiative legislative
a Procuraturii Generale

Ex: Aliona Vdovii
email: aliona.vdovii@procuratura.md

Dumitru OBADĂ

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
13. IUN. 2022
Intrare Nr. _____

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
DIN REPUBLICA MOLDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, str. S.Lazo, 1
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
inj@inj.gov.md, www.inj.md

NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2004, Chișinău, 1 Serghei Lazo, St.
Tel./fax: (+373 22) 23 27 55
inj@inj.gov.md, www.inj.md

03.06.2022 nr. 125- MJ

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU,
Secretar de Stat,
Ministerul Justiției

Stimată Doamnă Mihailov-Moraru,

Institutul Național al Justiției a recepționat solicitarea nr. 03/4850 din 2 iunie 2022 privind formularea obiecțiilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (număr unic 306/MJ/2002), însoțit de tabelul de sinteză al obiecțiilor și propunerilor parvenite prin intermediul avizelor recepționate din partea autorităților.

Vă mulțumim pentru acceptarea propunerilor înaintate în avizul INJ, precum și pentru reacționarea promptă în privința formulării echivoce de la art. 22 alin. (1) lit b).

Prin urmare, Institutul Național al Justiției nu are comentarii sau obiecții referitoare la materialele furnizate.

În speranța consolidării continue a bunei colaborări interinstituționale, Vă rugăm să primiți expresia înaltei noastre considerațiuni.

Cu respect,

Ecaterina POPA,
Director interimar

APARATUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 154, MD-2073 Chișinău
www.presedinte.md

6 iunie 2022

Nr. 2/1-06-608

Stimată Doamnă MIHAILOV-MORARU,

Cu referire la demersul Ministerului Justiției nr. 03/4850 din 2 iunie 2022, prin care se remite spre cunoștință și avizare suplimentară a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative, revăzut în urma sistematizării obiecțiilor și recomandărilor parvenite prin intermediul avizelor recepționate din partea autorităților vizate, Vă relatăm despre lipsa altor propuneri și completări.

Cu respect,

Digitally signed by Gherasimov Cristina
Date: 2022.06.06 18:25:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Cristina GHERASIMOV,
Secretar general

Doamna Veronica MIHAILOV-MORARU,
Secretara de stat a Ministerului Justiției,
email: secretariat@justice.gov.md
victor.kalughin@justice.gov.md

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**THE SUPREME COURT OF JUSTICE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, nr.70,
Republica Moldova, MD-2009, tel. (+ 373 22) 22
15 47, tel./fax:(+ 373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Chișinău, M. Kogalniceanu 70 street,
Republic of Moldova, MD-2009, tel. (+373
22) 22 15 47, tel./ fax: (+373 22) 22 52 27,
e-mail: info@csj.md

Nr. 1081 din 07 iunie 2022

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Cu referire la solicitarea Dvs nr. 03/4850 din 02 iunie 2022 privind avizarea repetată a proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative, nr. unic **306/MJ/2022**, Curtea Supremă de Justiție Vă comunică următoarele:

Art. I din proiect, autorul propune completarea art. 24¹ din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins: *Judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.*

Termenul de detașare a judecătorului pentru funcția de președinte al INJ (4 ani), este unul exagerat de lung. Conform art. 24¹ alin. (2) din aceeași lege, detașarea judecătorului poate fi dispusă pentru un termen de până la 18 luni și cu titlu de excepție, poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. În opinia Curții, lipsa chiar și a unui singur judecător, poate afecta negativ activitatea instanței de judecată în care activează, din perspectiva creșterii sarcinii de lucru a celorlalți judecători.

La fel, în ceea ce privește celelalte neajunsuri identificate de către Curte în proiectul de lege menționat, acestea au fost comunicate autorului prin avizul nr. 1014 din 16 mai 2022, însă în mare parte, argumentele Curții nu au fost acceptate.

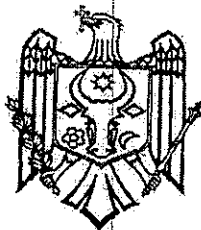
Digitally signed by Timofți Vladimir
Date: 2022.06.07 15:09:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladimir TIMOFTI
Președinte interimar

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Ob. Ob. 111 № 4-3579-1120

Nr.03/4850

Ministerul Justiției al Republicii Moldova
secretariat@justice.gov.md

Cu referire la demersul Dvs. nr.11813e din 02.06.2022 privind proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (declarația și verificarea averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de Judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție, precum și condiții suplimentare privind desemnarea directorului INJ, vă informăm că Curtea de Apel Chișinău susține proiectul de lege supra iar sugestiile și obiecțiile pe marginea lui, nu sunt.

Cu respect,

**Președinte interimar
al Curții de Apel Chișinău**

Anatolie Minciuna

Ex. Olesca Munteanu
Tel.022 635417

**CONSILIUL SUPERIOR AL
PROCURORILOR**

*mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
tel.022-828501 e-mail:aparat@csp.md*

**THE SUPERIOR COUNCIL
OF PROSECUTORS**

*Chisinau city,
73, Ștefan cel Mare și Sfânt
tel.022-828501 e-mail:aparat@csp.md*

**7 iunie 2022 nr.5/1-01d/22-1630
La nr. 03/4850 din 02.06.2022**

**Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU
Secretar de stat al Ministerului justiției**

Alăturat, prezentăm opinia susținută de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor, procurori detașați, domnii Constantin Șușu și Eduard Varzar, aferentă proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*număr unic nr.306/MJ/2022*), transmis spre reavizare.

1. Obiecții din perspectiva tehnicii legislative:

Referitor la obiecția formulată în **pct.21** din sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege, considerăm argumentarea invocată de către autorul proiectului una nejudicioasă, consemnând că prevederile legale nu pot interzice modificarea unor dispoziții defectuoase, chiar dacă acestea sunt în vigoare, or astfel de norme sunt necesare de modificat, dar nu de tolerat, în caz contrar, se compromite scopul operațiunii de modificare a unui act normativ.

2. Propuneri adiționale de modificare a proiectului de lege:

Articolul 26 alineatul (2) din *Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției* prevede că din componența Comisiei pentru examenele de absolvire nu pot face parte membrii Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiului pentru selecția și cariera judecătorului, Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, Comisiei pentru examenele de admitere, nici soțul, rudele sau afinii până la gradul IV inclusiv ai participanților la examen. Membrii Comisiei vor semna declarații pe propria răspundere în acest sens.

Alte reglementări în *Legea nr.152/2006* referitoare la modul de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire nu se conțin.

Modalitatea de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire a fost dezvoltată în Regulamentul privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcții de judecător și de procuror, aprobat în redacție nouă prin Hotărârea Consiliului Institutului Național al Justiției nr.2/4 din 25.02.2021.

Potrivit pct.52 din Regulamentul menționat *supra*, examenele de absolvire sunt susținute în fața Comisiei pentru examenele de absolvire, care se formează în baza hotărârii Consiliului INJ, înainte de examenul de absolvire, în componența a cinci

membri - doi judecători, doi procurori și un cadru didactic, trei dintre care sunt propuși de Directorul INJ și fac parte din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen. Președintele Comisiei pentru examenele de absolvire este desemnat de Consiliul INJ din rândul membrilor acesteia.

Considerăm relevantă introducerea în Legea nr.152/2016 a normelor ce ar reglementa, expres, modul de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire.

Statutul judecătorilor și procurorilor este consacrat la nivel constituțional, art.116 din Constituție - *Statutul judecătorilor* și art.125 - *Statutul procurorilor*, iar aspectele esențiale referitoare la ocuparea funcției de judecător și procuror urmează să fie reglementate prin lege organică, pe când regulile specifice examenelor de absolvire pot fi explicate și detaliate prin acte de rang inferior / subordonate legii.

Potrivit normelor legale există mai multe modalități de accedare în funcția de judecător și procuror, una dintre acestea fiind în cazul persoanelor care au absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției, cu condiția întrunirii cumulative a cerințelor referitoare la cetățenie, studii, reputație ireproșabilă, lipsa înscrierilor în cazierul judiciar, etc.

Astfel, susținerea examenului de absolvire a Institutului Național al Justiției este un element esențial al statutului juridic al judecătorului și procurorului, de aceea aspectele importante ce țin de constituirea Comisiei pentru examenele de absolvire a cursurilor de formare inițială nu pot fi reglementate prin acte normative cu caracter inferior legii.

În prezent, condițiile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire sunt reglementate prin Regulament, aprobat de Consiliul INJ, unde directorul are competența de a propune 3 membri, care fac parte din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen. Atribuția de a propune membrii trebuie să revină organelor de autoadministrare a procurorilor și judecătorilor, deoarece Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor au competențe de a prezenta opinii asupra componenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției.

Comisiei pentru examenele de absolvire îi revine un rol determinant în a aprecia audienții, care se vor înscrie ca candidați la funcții de judecător și procuror, de aceea la constituirea ei poate fi utilizată formula aplicabilă Comisiei pentru examenele de admitere la Institutul Național al Justiției.

Pentru a consolida obiectivitatea, eficiență și transparența procedurii de examinare a absolvenților Institutului Național al Justiției se impune revizuirea modalității actuale de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire prin diminuarea rolului directorului Institutului în procedura de propunere a membrilor, cu implicarea cadrelor academice din exterior.

Cu respect,

Constantin SUSU
Date: 2022.06.07 09:37:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eduard VARZAR
Digitally signed by Varzar Eduard
Date: 2022.06.07 09:36:24 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

**ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ**

2009, mun. Chișinău, str. Eminescu, 5
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
tel. 990-990, fax 22-73-20

2009, г. Кишинэу, ул. Еминеску, 5
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
тел. 990-990, факс: 22-73-20

HOTĂRÂRE

cu privire la demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative

10 mai 2022
nr. 107/8

mun. Chișinău

Examinând chestiunea cu privire la demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative, luând act de informația raportorului Luiza Gafton, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

CONSTATĂ:

Consiliul Superior al Magistraturii a recepționat demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției și art. 24¹ din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului).

Potrivit autorilor, proiectul remis spre avizare a fost elaborat în scopul implementării acțiunii 1.1.4. a) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, aprobat prin Legea nr. 211/2021, care prevede: „Instituirea unui mecanism de declarare și verificare a averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție.”

Adițional, proiectul are drept obiectiv îmbunătățirea unui șir de aspecte administrative ce se referă la componența, selectarea și activitatea organelor de conducere ale Institutului Național al Justiției, în vederea asigurării unei reprezentativități proporționale a organelor de administrare a sistemului justiției.

Proiectul de lege elaborat se axează, în principal pe un șir de modificări și completări care au drept scop asigurarea transparenței și integrității în procesul de

admitere la formarea inițială a candidaților precum și eficienței activității Institutului Național al Justiției, acestea fiind.

1. Obligația completării și anexării declarației de avere și interese personale la cererea de înscriere la concursul de admitere pentru formarea inițială.
2. Înstituirea unui număr egal între membrii Consiliului Institutului desemnați de CSM și CSP.
3. Prevederea expresă a nivelelor instanțelor judecătorești și a procuraturilor din cadrul cărora pot fi desemnați membrii judecători și procurori.
4. Excluderea membrului Consiliului Institutului desemnat din partea Consiliului Rectorilor din Republica Moldova și atribuirea a doi membri suplimentari desemnați de ministrul justiției.
5. Desemnarea de către Ministerul justiției a unui membru în componența Consiliului INJ, la propunerea Președintelui Republicii Moldova.
6. Condiția selectării directorului și directorului adjunct al Institutului doar din rândul persoanelor cu studii superioare complete în drept

Examinând proiectul remis spre avizare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, relevă că modificările propuse vor asigura independență, imparțialitate, profesionalism și transparență Institutului Național al Justiției, contribuind la realizarea eficientă a obiectivelor trasate în documentele de politici naționale pe domeniu, iar în consecință la îmbunătățirea activității organelor vizate.

Concomitent Plenul CSM învederează și importanța reglementării obligației de declarare a averii la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, în vederea asigurării integrității transparente în rândul viitorilor audienți ai Institutului. Or, rigurozitatea procedurilor de accedare la funcția de magistrat joacă un rol important în procesul de consolidare a independenței și integrității magistraților.

Per ansamblu, integritatea corpului de magistrați este unul din imperativele urmărite de entitatea publică, ce are drept rezultat realizarea principiilor democratice de conducere a unui stat, precum și la asigurarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor. Astfel, integritatea și responsabilitatea viitorilor audienți sunt obiective tangibile în asigurarea unui corp al magistraților profesioniști, performanți și în concordanță cu cele mai înalte standarde etice agreate de Consiliul Superior al Magistraturii.

La fel Plenul CSM menționează propunerile proiectului privind consolidarea componenței Consiliului INJ, prin echilibrarea numărului membrilor judecători și procurori ai Consiliului, implementarea cărora va asigura o reprezentativitate echitabilă între membrii desemnați de CSM și CSP.

Prin prisma constatărilor evidențiate supra, având în vedere importanța și actualitatea proiectului vizat în contextul reformelor inițiate prin Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025,

Plenul CSM consideră oportună acceptarea și avizarea pozitivă a proiectului de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției și art. 24¹ din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului).

În conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) al Legii nr. 947 – XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin.(4).

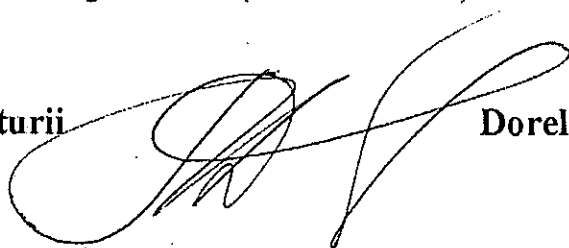
Pentru considerentele expuse supra, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 7 (șapte) voturi pro ale membrilor prezenți în ședința Plenului avizează pozitiv proiectul de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative.

În contextul celor relatate, Plenul Consiliul Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 4, 17, 24 și 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se avizează pozitiv proiectul de Hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative.
2. Hotărârea poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile.
3. Copia de pe prezenta Hotărâre se remite Cancelariei de Stat și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Dorel Musteață

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel.: (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375; e-mail: proc-gen@procuratura.md

06.06.2022 nr.4-1d/22- 164
la nr. 03/4850 din 02.06.2022

Ministerul Justiției

Copie: ✓ Cancelaria de Stat

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (**numărul unic 306/MJ/ 2022**) remis spre avizare repetată și comunică următoarele.

Susținem în continuare opinia instituțională pe marginea proiectului de lege menționat *supra* și expunem următoarele obiecții și propuneri:

1. **La art.II - Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției** (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.387).

- Modificările operate la art.15 alin.(1) din *Legea 152/2006 privind Institutul Național al Justiției* și expuse în punctul 10 al Sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (anexă) sunt oportune, dar incomplete. Considerăm că, substituirea sintagmei "în specialități juridice" cu sintagma "în domeniul dreptului" nu ar soluționa situația apărută în practică, ci, din contra, ar complica procesul decizional al Comisiei pentru organizarea concursului de admitere a Institutului Național de Justiție. Susținem în continuare necesitatea *formulării unei liste clare și exhaustive de profesii, care ar intra în vechimea în muncă de 2 ani* (ca exemplu, lista profesiilor stipulate în punctul 6 al Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și procuror);

- Totodată, după examinarea suplimentară a proiectului de Lege supus avizării, sesizăm necesitatea completării art.26 al *Legii nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției* cu un mecanism clar de reglementare a componenței Comisiei pentru examenele de absolvire, cât și a modului de desemnare a membrilor acesteia, analogic celui prevăzut în alin.(1) art.15 al Legii respective.

Cu respect,

Procuror - șef al Secției
analiză criminologică și
inițiative legislative
a Procuraturii Generale

Dumitru OBADĂ

Ex: Aliona Vdovii
email: aliona.vdovii@procuratura.md